

PREZ. COOLIDGE ZA BEZPIECZEŃ- STWEM FRANCJI

**ZABEZPIECZONA FRANCJA
— ZABEZPIECZA STANY
ZJEDNOCZONE**

**Niemcy nie powinny już nigdy
zagrozić światu**

BOSTON, 16 sierpnia. — Z okazji objęcia kierownictwa przez prezydenta Coolidge'a w braku jego wypowiedzenia się o obecnym położeniu międzynarodowym i stosunku Stanów Zjedn., szczególnie do obecnie skomplikowanej sytuacji w Europie w kołach dyplomatycznych usiłują wywnioskować na podstawie oświadczeń publicznych, wypowiedzianych dawniej przez obecnego prezydenta, jakie może być jego stanowisko względem obecnego położenia w Europie. Podstawę do przypuszczalnego stanowiska prezydenta w sprawach europejskich daje przemówienie prezydenta Coolidge'a, wypowiedziane w lutym 1919 r., w którym obecnym prezydent, były gubernator stanu Mass., wyraził przekonanie, że Francja po wojnie nie wchodziła w grę, aby uzyskać stanowisko takie, które by jej pozwalało na odparcie wszelkiej napaści ze strony Niemiec w przyszłości.

"Fakt ten jest koniecznością nie tylko dla samej Francji, ale i dla Stanów Zjedn., dla których Francja jest przednią placówką."

"Co się tyczy Niemiec, nie powinny one więcej nigdy zagrozić światu i cywilizacji przez bezkarnie atakowanie Francji, w której obronie zmuszeni bylibyśmy stanąć."

Dziecko wzięte w zastaw trzymałe w psiej budzie

CHICAGO, 15 sierpnia. — Margaret Holton, lat 11, córka wywarłacz, który nie może zapłacić kosztów utrzymania pozostałych jako poręczyciel zapłaty w 1921 roku swoją dziewięcioletnią córkę i od tego czasu słuch po nim zaginął — stała się ofiarą niezwykłego okrucieństwa, jakim się na niej dopadła rodzina farmera Smitha, w którego dziecku czynna została postawiona w zastawie. Okrutny farmer nie może się doczekać na wykup dziecku pasterki więc często nad nim wieszczy i zmuszając do ciężkich robót przechożących się dziecku, a na noc zamkamył ją do psiej budy.

Sędzię dowiedziawszy się o miejscu, na nadzieckim, zawładnili władze o brutalnym obchodzeniu się z dzieckiem. Farmer został zawieszony do sądu dla wyłudzenia się z postawionym mu zarzutów.

WSTĘPNY TRAKTAT STANÓW ZJEDNOCZ. I ME- KSYKU PODPISANY

**Prawa własności obywateli
amerykańskich uznane
przez rząd Meksyku**

MEXICO CITY, 16 sierpnia. Wstępny traktat Stanów Zjedn. i Meksyku został podpisany dzisiaj przez przedstawicieli Stanów Zjedn. i Meksyku. Przez podpisanie wstępnego traktatu, rząd Meksyku uznał prawa własności obywateli amerykańskich, posiadających w Meksyku własności ziemskie i prawa eksploatacji bogactw naturalnych.

Przedstawiciele Stanów Zjedn. i Meksyku ugodzili formę uznania rządu Meksyku przez St. Zjedn. Projekt uznania został odesłany do Waszyngtonu do zatwierdzenia.

Henryk Sullivan, Amerykanin, który zdobył nagrodę i sławę za przepłynięcie Kanady Angielskiego, był tak zmęczony tym przedsięwzięciem, iż musiano go wciągnąć do łodzi.

Witos przychylnie usposobio- ny do kościoła narodowego

Narodowcy mogą odprawiać publicznie swoje nabożeństwa. — Spodziewają się uznania swego kościoła jeszcze tego roku.

KRAKÓW, 16 sierpnia. (poczta). — Za rządów Witosza Kościół Narodowy uzyskał większą wolność aniżeli miał za krótkich krótkich rządów poprzednich, Ponikowskiego, Nowaka albo Sikorskiego. Na przychylnie stanowisko rządu Witosza dla Kościoła Narodowego wpłynęło zbliżenie się większe do Polski, Anglii i Stanów Zjednoczonych, których liczą przedstawiciele przy cząstce odwiedzając Polskę i na urządzenie hada-żki stosunki religijne w Polsce, przyczem dowiedzieli się, że Polska dotychczas mimo zagwarantowania konstytucji wolności religijnej, nie umiała żadnej z granicznej organizacji religijnej, posiadającej w Polsce swoich wyznawców, chociaż Ameryka przyznaje emigrantom polskim w Stanach Zjednoczonych zupełną swobodę religijną uznając Kościół Polski Narodowy katolicki.

Wyznawcy różnych nowych wyznań w Polsce spodziewają się otrzymać uznanie swoich wyznań jeszcze tego roku. Zapowiedzi zbieżności się ich nadziei jest fakt że rząd Witosza pozwala publicznie na odprawianie nabożeństw Kościoła Narodowego na terytorium byłego Królestwa kongresowego a na urządzenie nabożeństw z zaproszeniami na terytorium tej Galicji.

Wyznawcy Kościoła Narodowego korzystając z tego, urządzają na terytorium dawnego Królestwa kongresowego publiczne nabożeństwa i zgromadzenia, w których biorą udział tysiące ludzi, jak w Dąbrowie Górniczej, gdzie w nabożeństwie dziennym wzięło udział najmniej 5000 ludzi, a w wieczornym blisko dwa razy tyle. W nabożeństwie odprawionym w Warszawie w niedzielę 15 lipca wzięły udział również olbrzymie masy publiczności przeważnie inteligencji, która wyraziła życzenie, aby nabożeństwa Kościoła Narodowego odbywały się stale.

Eksplozje pokładów naft- owych powodem trzęsień ziemi

MADRYD, 16 sierpnia. — Profesor Dr. Gaspar Carnal ogłosił nową teorię, oświadczając, że powodem trzęsień ziemi są wybuchy nafty nagromadzonej w wielkich ilościach pod ziemią.

Francja nie jest w możności zapłacić swoich długów Stanom Zjednoczonym

WASHINGTON, 16 sierpnia. — Według wiadomości otrzymanych w departamencie stanu, Francja będzie w możności oddać Stanom Zjednoczonym długów zaciągniętych w czasie wojny z po-

wodu trudności w rozwiązaniu sprawy odszkodowań. Długi Francji należne Stanom Zjedn. do chodzą w okrągłych cyfrach do sumy 3 miliardów dolarów. Specjalna komisja amerykańska dla sprawy długów wstrzymuje się z podjęciem dalszych kroków w sprawie długów francuskich, aż do czasu powrotu z Europy sekretarza skarbu Melona, który na miejscu bada finansowe położenie Francji i kw-ś się jej długów należnych Stanom Zjednoczonym

Ustalenie cen na jajka

PHILADELPHIA, 16 sierpnia. — Przedwodzący międzynarodowego stowarzyszenia chowu drobiu Edward Brown wyraził przekonanie, że ceny na jajka zostaną ustalone na cały świat w stosunku do kosztów produkcji która jest już prawie w całym świecie ustalona. Cena jaj będzie zależała od kosztów produkcji.

Wielkie zbiory jabłek i kar- tofli w tym roku

CHICAGO, 16 sierpnia. — Federalne biuro rolnicze ogłasza, że zbiory kartofli i jabłek w tym roku są znacznie większe, aniżeli w dwóch latach poprzednich.

EAMON DE VALERA ARESTOWANY PRZEZ WOJSKA IRLANDZKIE

DUCH WOLNEJ IRLANDII Eamon de Valera, nieustraszonego bojownika o zupełną niepodległość Irlandii, schwytywany wreszcie został przez wojska Wolnego Państwa.

LONDON, 16 sierpnia. — Przywódcą niepodległościowców irlandzkich Eamon de Valera został aresztowany w miejscowości Enis w powiecie Clao w chwili, gdy wygłaszał do zgromadzonej publiczności mowę przedwyborczą.

Przybyłe na miejsce zgromadzenia wojska dało kilka salw w powietrze dla zastraszenia zgromadzonej ludności, a następnie odczytany trybunał uwięził de Valera, który zemścił podczas prowadzenia go do więzienia. Nikt ze zgromadzonych nie został ranny.

GROŹBA STRAJKU WĘGŁOWEGO ŻNIKA

**GÓRNICZY DUMAGAJĄ SIĘ
TYLKO 20 PROCENT
PODWYŻKI**

NEW YORK, 16 sierpnia. — Podczas wczorajszych obrad na konferencji węglowej przedstawicieli górników węglowych i właścicieli kopalni węgli zgłoszili się usunąć z obrad najniebezpieczniejszą kwestię, która mogła być przeszkodą do dojścia do porozumienia, tak zwana kwestia systemu „check-off”. Wobec usunięcia tej ważnej przyczyny, groźba strajku węglowego górnicy znacznie się zmniejszyła i jest nadzieja, że rokowania przedstawicieli obydwu stron doprowadzą do pomyślnego rezultatu.

Jedyną ważniejszą sprawą do załatwienia pozostaje żądanie górników 20 procent podwyżki, dla właściwych górników i 2 dolary dziennie dla pomocników górniczych.

Niebezpieczna kwestia systemu „check-off”, usunięta z obrad konferencji według przedstawienia górników węglowych przed stawia się następująco:

„Unia górników węglowych żądała, by właściciele kopalni oddawali górnikom przy każdej miesięcznej wypłacie jednego do lara. Odcinając od wypłaty do lara, miał być rozdzielony w następujący sposób: 70 c na opłatę urzędników unii, którzy są obecni przy odprawianiu węglu wykopanego przez górnik i przy pilnowaniu, aby górnik miał zapisaną sprawiawiają wagę węglą, którego ukołał. 12% centa na fundusz pośmiertny dla górnik i 17% centa kompania miała płaćć do kasy górniczej.”

Ta niebezpieczna sprawa, która właścicieli węglę ciągnęła się sprzeciwiali, odmawiając przyjęcia na siebie kolektowania opłat dla organizacji górniczej, została ujednoliciła, dzięki wypracowaniu dyskusji, dzięki umiętnemu przedstawieniu tej kwestii przedstawicielom górników przez przedstawicieli Urzędu węglowego.

Ustalenie tej niebezpiecznej przyczyny, jest uważane za zwycięstwo prezydenta Coolidge'a.

Wzniesiona manja osiągnię- cia rekordów

NEW ORLEANS, 16 sierpnia. — Jedenastoletnia Katherine O'Brien pozostawiała sławę samopionów i Tirabachów, który ostatnio przepłynął kanał angielski i przepłynął rzekę Mississippi przy użyciu wspaniałej łodzi „Młoda szampanka” przepłynęła przestrzeń w ciągu 20 minut.

George Washington odbył podróż do Barbados w roku 1751.

WOJNA EKONO- MICZNA ANGLJI Z FRANCJĄ PEWNA

**POWODEM ZASADNICZA
RÓŻNICA W SPRAWIE
RUHR**

**Jedynie Stany Zjedn. mogą
uratować sytuację**

PARYŻ, 16 sierpnia. — Przemysłowcy francuscy przyszli do przekonania, że wojna ekonomiczna pomiędzy Anglią i Francją jest nieunikniona. Stroną wyzyskiwaną jest Anglia. Kampania finansistów angielskich przeciw frankowi francuskiemu jest zapowiedzią gospodarczej wojny, której Francja nie może nie uznać, wobec widocznego dążenia Anglii do obniżenia wartości franka i podporządkowania w ten sposób Francji politycznym planom angielskim w sprawie Ruhr, które się różnią zasadniczo od planów francuskich.

Francja nie jest tak silna finansowo, by mogła sprostać naciskowi angielskiemu, ale jej zasoby gospodarcze umożliwiają jej przyjęcie wyzwania i obronę gospodarczej egzystencji państwa. Komplikującą się w Europie sytuacji międzynarodowej mogą zapobiedz jedynie Stany Zjednoczone, rzucając na szalę wypadków europejskich swą olbrzymią wpływ moralny i wielką siłę gospodarczą i finansową.

W razie dalszego osłabienia Stanów Zjedn. w sprawach polityki europejskiej, światu grozi nowa katastrofa nie mniejsza od tej, od jakiej Stany Zjedn. uratowały Europę, przyciągając się do wojny wszechświatowej po stronie aliantów.

WŁOCHY PRZEPRO- WADZAJĄ REORGANI- ZACJĘ SWOJEJ ARMII

**Stwarzają nowe rodzaje bro-
ni w miejsce kawalerii**

RZYM, 16 sierpnia. — Rząd włoski dokonał reorganizacji armii włoskiej wprowadzając nowe jednostki bojowe złożone z tak zwanych oddziałów szturmu, zapożyczonych w aparacie hełmu i skrośnego i oddziałów wojsk lotniczych, zamiast kawalerii, która się okazała ostatnia wojska.

Jeżeli próby przedsięwzięte okazały się praktycznymi, podczas manewrów, w całej armii włoskiej nastąpi całkowita reorganizacja według osiągniętych podczas manewrów wyników.

Światło Gwiazdy Polarnej jest 190 razy głośniejsze od światła słońca.

Profesor amerykański prze- widuje rewolucję w Niemczech

**W razie nieudania się rewolucji będzie wskrzeszona monar-
chia — Dynastia bawarska będzie rządzić w Niemczech**

NEW YORK, 16 sierpnia. — Dr. Fryderyk Pfeiffer z New Yorku po czteroletnich studiach i na uczniu na uniwersytecie niemieckim, powróciłszy dzisiaj na okręcie „Westfalia” z Hamburgu, opowiada, że według opinii wszystkich uczonych i profesorów niemieckich, wybuch rewolucji komunistycznej jest nieunikniony i że obecny rząd republikański zostanie obalony a na jego miejsce w razie nieudania się rewolucji komunistycznej, zostanie wskrzeszona w Niemczech monarchia z dynastją bawarską Wittelsbachów.

Balon obala kominy

TROYES, 16 sierpnia. — Lecący nieśmiół balon uderzony przez silny podmuch wiatru, uderzył w dachy domów zrywając

KOMPANIA TRAMWAJOWA W NEW JERSEY WEZWANA DO WZNOWIENIA KOMUNIKACJI

Musi uruchomić komunikację do piątku

NEWARK, N. J., 16 sierpnia. — Komisja Użyteczności Publicznej stanu New Jersey zawałała zarząd kompanii tramwajowej Public Service Co. of New Jersey, by w piątek przywrócić komunikację tramwajową na całej przestrzeni objętej siecią tramwajową powyższej kompanii sparielowaną na skutek strajku tramwajarzy, którzy porucili pracę w dniu 1 sierpnia.

Komisja Użyteczności Publicznej ostrzegła zarząd kompanii, iż w razie nie zastosowania się do wezwania, zarząd kompanii zostanie pociągany do odpowiedzialności sądowej za złamanie umowy zawartej pomiędzy kompanią tramwajową a władzami poszczególnych gmin miejskich i wiejskich, przewidujące utrzymanie regularnej obsługi komunikacyjnej przez kompanię.

POMYŚLNY PRZEBIEG ROKOWAŃ POLSKI I FINLANDJI

Polska Agencja Telegraficzna...

WARSZAWA, 16 sierpnia. — Rozpoczęte we wtorek w Warszawie rokowania pomiędzy przedstawicielami Polski i Finlandii dla zawarcia politycznego i handlowego traktatu, zbliżają się do pomyślnych wyników.

17 MIESIĘCZNY STRAJK W ZAGŁEBIU MIĘK- KIEGO WĘGLA SKOŃCZONY

**Strajkujący górnicy zgodzili się powrócić do pracy bez uzna-
nia unii górniczej**

8-GODZINNY DZIEŃ PRACY W STALOW- NIACH CARNEGIEGO

**Potrójna zwyżka zostanie za-
prowadzona od ponie-
działku**

PITTSBURGH, 16 sierpnia. — Dwadzieścia tysięcy robotników w stalowniach Carnegiego położonych w okręgu Pittsburgha otrzymała 8 godzinny dzień pracy, który zostanie wprowadzony z 1 września 1923 roku. Na podstawie nowej zmiany robotnicy uzyskują 4 dolary dziennie tyle, co w dawnym systemie otrzymywali za pracę w ciągu 10 godzin, a \$4,80 za 12 godzin.

Wprowadzenie 8 godzinnego dnia pracy zostało zapowiedziane także w okręgu Wheeling, w którym pracuje 25.000 robotników. Wiele pomniejszych stalowni, z powodu trudności w pozyskaniu potrzebnej ilości robotników zamierzają system 12 godzinnego dnia pracy na 8 godzinny, odłożyć na później.

Właściciel psa narazony jest w Japonii na karę 20 dni w domu robotniczym, jeżeli jego pies szcaka w nocy.

JOHNSTOWN, Pa., 16 sierpnia. — Po 17 miesięcznym strajku ułmni górnicy w liczbie 3000 w zagłębiu miękkiego węgla w powiecie Sumner powrócili do pracy na zasadzie „open shop” bez uznania unii górników przez właścicieli kopalni, po powzięciu uchwały przez delegatów przeszło 40 unii, którzy uchylić ogłoszili strajk wywołany w kwietniu 1922 roku za skończenia. W uchwalej rezolucji delegatów górników stwierdzają, że z powodu istniejących nieprzychylnych warunków uważają za wskazane zaniechać chwilowo walkę o uznanie unii, nie wyrażając się jednak przy pierwszej nadarzającej się sposobności podjąć zaniechanie walki na nowo.

Fala morska zalewa 25.000 domów

TOKIO, 16 sierpnia. — Wielka fala morska zruchoła przez buję morską na oceanie Spokojnym, zalała 25.000 domów wzdłuż rzeki Jalu w zachodniej Korei. Wiadomość nie podaje strat w życiu ludzkim i mieniu, które prawdopodobnie są olbrzymie.

W NIEMCZECH POWO- LI POWRACA SPOKÓJ Z USTANIEM STRAJKÓW USTAJĄ ZABURZENIA

**Marka poczynna odzyskiwać
równowagę**

BERLIN, 16 sierpnia. — Z objęciem steru państwa przez nowy rząd i natychmiastowym przystąpieniem rządu kanclerza Stresemanna do wykonywania zapowiedzianych w programie rządowym reform w Niemczech, powoli zaczyna powracać spokój. Z ustaniem strajków ustawy zaburzenia na skutek energicznego ścigania przez rząd załagłych podatników i zapowiedzi nowych, zostały powstrzymane gwałtowne spadki marki, która poczynna się ustalać. Zmniejszenie w miastach jest coraz więcej, chociaż brak pieniędzy w dalszym ciągu, nadal się odczuwa. Skutkiem czego, handel wymienny jest w wielu wypadkach zjawiskiem codziennym. Ceny żywności powoli ulegają zmniejszeniu.

ZE ŚWIATA

CZY WIECIE, DLACZEGO GOSPODYNIE LUBIĄ UŻYWAĆ
MAGNOLIA lub STAR MILK
W SWEM GOSPODARSTWIE

OTO dlatego, że wiedzą, iż produkty powyższej marki naj-
lepiej nadają się do wszelkich potrzeb kuchennych,
gdy potrzebne jest zarazem mleko i cukier. Wiedzą
one, że zwłaszcza dzieci lubią je na chlebnie lub w kawie, her-
bacie i kakao. Przepadają one za ich smakiem. Pamiętajcie,
że puszką takiego mleka, stojąca w łodowni, będzie Wam
zawsze pomocną w rozstrzygnięciu ważnej kwestii Mleka w
Waszym gospodarstwie. Nie psuje się ono, a jest bardzo osz-
czeni.

Oprócz tego jednak, każda puszcza przedstawia dodatkową wartość dla każdej gospodyni. Oto, nalepki posiadają wartość pieniędzy. Gospodynie zbierając nalepki z puszek, a gdy mają ich pewną ilość, udają się do naszego Sklepu Premjowego i wybierają sobie cenne prezenty, nie tylko do użytku w gospodarstwie, ale i do ich użytku osobistego. Wybrały sobie mogą zabawki dla dzieci, różne drobiazgi dla domu, dla rodziny i t. d., jak to widacie z fotografii prezentów, podanych w tem ogłoszeniu.

Zdając sobie sprawę, że nie wszyscy wiedzą o tych korzyściach, płynących z użycia powyższych marek mleka THE BORDEN COMPANY, — pragnąc zapoznać ich z nimi, robi dla nich specjalną ofertę, ważną tylko na czas ograniczony.

SPECJALNA OFERTA

Jeżeli wypełnicie kupon u spodu tego ogłoszenia i wyślecie go nam dzisiaj, podamy Wam Ilustrowany Spis Podarunków Premjowych, wraz z Specjalną Kartą Premjową, liczącą się za 10 bezpłatnych nalepek.

Poniżej podane Sklepy Premjowe przyjmują tę kartę wraz z innymi zebranymi przez Was nalepkami Magnolia lub Star. Od jednego klienta przyjmować one będą tylko jedną taką kartę wraz z 40 lub więcej nalepkami.

SKLEPY PRÉMJOVE

NEW YORK CITY
44 Hudson St., blsks Duane St.
434 West 42nd St., blsks Ninth Ave.
1427 Third Ave., blsks 80th St.
61 East 129th St., blsks Madison Ave.

BROOKLYN, N. Y.
870 Atlantic Ave., blsks Fourth Ave.
2 Sumner Ave., blsks Broadway

LONG ISLAND CITY, N. Y.
44 Jackson Ave., blsks Fourth St.

BRONX, N. Y.
878 Courtlandt Ave., blsks 150th St.

JERSEY CITY, N. J.
680 Grove St., blsks Newark Ave.
684 Summit Ave., blsks Newark Ave.

Jeżeli w sąsiedztwie Waszym nie ma takiego sklepu, przyjmującego te Specjalne Karty Premjowe i nalepki, poślijcie je do Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson Street, New York City, wraz z podaniem numeru premjum wybranego przez Was w Ilustrowanym Spisie Podkrunków Premjowych, a podamy je Wam bezpłatnie.

-KUPON

Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson St., New York

Proszę o przysłanie Karty Premjowej, jak ogłoszone.

NAZWIŚCIE .....

OPLACI SIĘ ZBIERAC NALEPKI

Czy wiecie o tem, że
Niezrównana doskonałosc 100 procent
czystego Turckiego tytoniu zawar-
tego w Turckich Papierosach Helma-
ncy palaczy oceniaj wartości dobrego
tytoniu, a nie jego ilość

Helena
Mniszek

TREWOWATA

Powieść

(32)

(Ciąg dalszy.)

Stefcia pod wrażeniem potężnych murów i ich tradycji czuła się dziwnie małą. Bujna wyobraźnia przedstawiała jej przeszłość, jak na jawie. Widziała rycerstwo, walczące na pierścieniach na turniejach i wojewodzianki Michorowskie w konfuskach i wienkach na głowie z długimi kosami, rozdające nagrody zwycięzcom. Widziała hetmanów, sprawujących skrzydlate chorągwie i wymarsz wojsk na obronę ojczyzny. Słyszała dźwięk kopii husarskich, szum skrzydeł i buńczuków, i nabożną pieśń żołnierską.

„Bogurodzica-dziewica,
Bogiem sławiona Marja!
Twego Syna gospodzina
Matko zwołena Marja,
Zyszczych nam, spuści nam!

Stefcia przymknęła oczy pod wpływem wizji z przeszłości. Ocutaj ją turkot kół na kamiennych posadzkach. Akustyka ścian pionowych murów bramy potęgowała grzmot jadającego breku.

Konie szły stępą. Cała czwórka, pochylając głowy i wygięte szyje, uderzała z góry kopytami, jakby drażniąc się i lubując stukotem o taffe kamienne.

Stefcia na widok wewnętrznego dziedzińca wydała okrzyk zdumienia.

Waldemar zataczył ręką koło, i wskazując jej środkowy gmach zamku z tarasem, dywanem kwiatów i srebrnym piorunem wodotrysku, rzekł serdecznie zniżonym głosem:

— Jestem szczęśliwy, że przywiozłem panią, symbol pół i pół, do tego gmachu, nie sfery i przeszłości, nie do egzotycznego treibhauzu, lecz pod ojczystą strzechę Michorowskich, gdzie blawatek będzie się czuł swobodnym i wesółym.

Tyle brzmiało pociesznych nut w jego głosie, tak serdecznie płynęły jego słowa, że Stefcia spojrzała na niego z wdzięcznością.

— Pan jest bardzo dobry — szepnęła. — Chciałbym nim być — odrzekł równie cicho.

Jechali obok klombów dywanowych i piramidalnych krzewów. Wionęło na nich zapachem róż i charakterystyczną wonią wykulturowanych roślin i kwiatów cieplarnianych.

Wyniosłe mury zamku, wspaniała gra kolorów oświetlenia, słoneczne blaski, rozświetlane hojnie dokoła, składały się na całość imponującą.

Wszystcy się rozweselili. Z szumem i gwarne bryki podjechał pod marmurowe filary ganku. Kilku służących w czarnej lberji z ponsowem zbiegło ze schodów. Kamerydner wysoki, postawny, z siwymi bokobrodami na wygolonej twarzy, w lberji od innych wspanialszej, schodził powoli, jakby czując swą godność starego sługi, który obecnego ordynata widział jeszcze w kolebce.

XVIII.

Głębocizna, odwieczna siedziba Michorowskich, mogła zajmować pierwszorzędne miejsce wśród najwspanialszych rezydencji kraju. Staroświecka powaga i przepych, cechy te głównie uwydatniały magnacką potęgę. Lecz trochę czieszki styl feudalny łagodziły nowożytne freski komfortu, z wielkim smakiem i umiejętnością wpłcone w stare ramy zamkniętych czasów.

Wyglądało to jak delikatny haft na ciężkiej brokateli i tworzyło całość wspaniałą.

Gmach zamkowy był potężny. Środkowy korpus ogromny, poprzeczony szeregiem wysokich okien kilkopiętrowy stanowił silne oparcie dla bocznych skrzydeł, ozdobionych wieżyczkami, i wysokiej okragłej baszty, na której powiewała chorągiew Michorowskich. Na wieży umieszczono obserwatorium meteorologiczne. Dwie boczne odnogi zamku nie były długie, zamknięte były kłanur trzecia poprzeczna, którą nazywano „nad arkadami” z powodu wysokich sklepień, w bramie. Tu na parterze znajdowała się starożytna sala sejmowa, a na pierwszym piętrze — zbrojownia.

Wewnętrzny dziedziniec otaczały krągłanki proste i narożne, zdobne w murowane filary i poręcze. Wielki gazon kwiatowy okrażał nisko strzyżony żywopłot. Tam, wśród karłowatych piramidalnych krzewów, rozrzuconych pojedynczo na trawniku, wśród kwiatowego dywanu, stał wodotrysk z zielonego marmuru z hasłem napiewnikowym wód i milogolnicą grupą przedstawiającą Ne-

ptuna i Nimfę, owiniętą węzłem. Z paszczy węża i ze skały, w którą Neptun uderzał trójzębem, wytryskiwały długie sznurki wody, spadające do basenu rozciągającego się w prawo i w lewo. W lewym narożniku zamkowego korpusu wznosił się taras nieduży, sięgający pierwszego piętra, z żelazną poręczą, oplecioną różami. Cały ten ogród widzący ozdabiał drzewa pamarancz, cedrów i mirtów. Portyk, wsparty na ośmiu kamiennych filarach, miał na szczycie herb Michorowskich. Schody i posadzka z jasnych kamiennych płyt. Nad drzwiami widniał napis z wypukłych liter: „Gość w dom, Bóg w dom.” Gmach zamkowy od strony rzeki otaczały pyszne lasy na sklepionych arkadach kamiennych i marmurowych, sięgające drugiego piętra. Głębociznę słynęły ze swych tarasów i gustownych urządzeń. Parter zamkowy zdobiła duża weranda z białego marmuru, opleciona bluszczem z alabastrowymi posągami bogów greckich. W jednym założeniu murów świecił rżniętymi szczytami wznosiły półokrągły ogród zimowy.

Z tarasów rozciągały się piękne widoki parku i angielskich ogrodów; więc: styn na dolina róż, grotty układane ze skał, jedna z czerwonej gliny, druga biała, w kształcie świątyni greckiej; biały pawilon letni, mieszczący w sobie akwarium, plac tenisowy z ładną altaną, gdzie podczas gry sławiano chłodziłki; wreszcie wspaniałe wiadukty zielone do spacerów i grupy drzew egzotycznych na pluszowych trawnikach, i więcej się wstęgi ulic.

Mnóstwo kwiatów, posągów, altanek, tuneli zielonych. Sadzawki w kępcach irysów z białą łabędzią, fontanny, marmurowe ławki i mostki. Na górze, usypanej umyślnie, stał wysoki biały marmurowy słup z rzeźbioną figurą Matki Boskiej Łaskawej, otoczony cyprysami. Stok góry zamkowej do rzeki wykładali niezmierne szerokie białe marmurowe schody, zakończone dość wąską platformą, tworzącą przystanek. Tu na brzegach wznosiły się potężne dwie syreny, również z marmuru. Schody i łódzie na rzecę obok przystały były jednym z piękniejszych widoków parku. Wszędzie stały gęste sypki elektryczne.

Wspaniałe księżycowe i niewysłowny czar porwały wzrok pobudzały zmysły. Człowiek tu miliony i silną kochającą ręką, która kierowała wszystkim, nie żałując wkładu na utrzymanie starej siedziby przadków.

Waldemar kochał Głębociznę, czuł do niej przywiązanie synowskie, a typowy powoźnik, panujący tu wszechwładnie, pomimo nowoczesnych dodatków, był jego chluba.

Zamek, park, zwierzyńiec utrzymywał tak samo wzorowo, jak i budynki gospodarskie. Stajnie głębocizny Waldemar wprost pieścił, czyniąc z nich istne pałace.

Ale do ozdób zamku i parku nie do dawał już nie nowego, siły swe i zdolności skierowywał na działalność polityczną. Prócz stajni, do jego namiotności należała jeszcze zbrojownia i zwierzyńiec.

Charakterystycznym był w zamku pokój sypialny ordynata odróżniający się od ogólnego przepychu spartańską prostotą. Niezbyt duży, zawierał sprzęty konieczne i wyłącznie dekoracyjne. Nie miał firanek, dywanów, ani rzeczy ozdobnych. Łóżko dębowe okrywała wielka skóra białego niedźwiedzia, upolowanego przez ordynata w podróży na północ. Nad łóżkiem wisiała ulubiona broń w kilku odnamiach, a naprzeciw duży portret matki, Elżbiety Januszowej, w ciężkich bogatych ramach, w głowach zaś łóżka — pamiętkowy krucyfiks żelazny z XVI wieku. Ten magnat i milioner osobiste posiadał skromne wymagania.

Pan Maciej, chodząc po Głębociznach, cieszył się, z uśmiechem przypominając sobie jak wszyscy z powątpiewaniem patrzyli na ulepszenia, wprowadzane przez młodego ordynata, krytykowali go nie wierząc, abych tak magnat i hulaka mógł coś dobrego spisać. Wiedzieli, że skończył Halę, lecz nie którzy nawet w to nie bardzo wierzyli, dopiero po dłuższym czasie, widząc jego energię i świetne wyniki zrozumieli, że ten hulaka potrafi być dzielny i bywałym krak i sumiennym pracownikiem.

Na przepych i znakomite urządzenie głębocizny goście spoglądali z podziwem, ale różnym: pan Maciej i księżna Portioleka z dumą, Treścią z zazdrością, księżna Podhorecka z zalem.

— Miałem i ja kiedyś wiele, teraz mam tylko dług — myślał.

(Ciąg dalszy nastąpi)

KORESPONDENCJE

CAMDEN, N. J.

Dwa lata temu ukończyło Szkołę Wyższą w Camden, N. J. 285 uczniów i uczennic. W tej liczbie było aż dwóch Polaków i jedna Polka. Trójka ta wzięła trzy najwyższe nagrody. Zdolność więc polskim dzieciom nie brak. W liczbie dwudziestu osmdziesięciu abiturjentów i abiturjentek było sto siedemnaście mojąszewego wyznania. W Camden mieszka około dziesięć tysięcy Polaków; prawie tyle jest i żydów. Kto i jak dba o wykształcenie dzieci łatwo z powyższych cyfr wyrozumieć, jak i to jaka przyszłość czeka nasze dzieci, a jaka żydowskie.

Dość należy, że w tym roku ani jedno polskie dziecko nie ukończyło Szkoły Wyższej. Zamiast więc iść naprzód, cofamy się w tył.

A przecież stać nas na kształcenie dzieci, bo zarobki są dobre i oszczędności są, no i prawie co druga polska rodzina ma własny dach nad głową.

Dzieciwzta polskie, gdy się im tylko uda słuszać wiek i wyrwać ze szkoły, wędrują do cygarowni, gdzie przedko dopinają i wychowują i wykształcają, ale w ujemnym kierunku. Wiedzą o tym lepiej rodzice „segałe”, jak rodzice tych dziewcząt.

Nie dbamy o naukę i dlatego tracimy my i tracę na tem będą nasze dzieci. Rzuciliśmy niedawno miliony dolarów na założenie różnych małych i dużych przedsiębiorstw, ale nie pomyśleliśmy o tem, że nie mamy odpowiedniej liczby wykształconych fachowców i robotników do ich prowadzenia. Zgubiliśmy z tego powodu naszą krawiec, ale nie nauczyliśmy się tego, że do dobrej chęci i pieniądze buta nie zrobia.

Cheśmy, żeby się dzieci po polsku uczyły; bardzo to ładnie, ale jaka szczerze im damy do tego? W dzienicy czytają polskie otwierają różne interesy papierskie dzieci i popieramy ich, a swoich omijamy, bo swoim za wszystkie jakieś przyjąć jesteśmy gotowi. A dzieci nasze! Wymyślił się, że aby między Polakami zrobić interes, nie konieczne potrzebne jest znajomość polskiej mowy. Nie widzą więc dzieci potrzeby uczenia się polskiego. W dzienicy wygląda to popieranie obcych. Projekt ten jest doskonały, albowiem zapobiegne wypadkom, powodowanym przez natłok, będące rzeczywistym błogosławieństwem dla obu dzielnic.

Księżycówi coraz więcej się wyraża, nawet po takich doświadczeniach. Fija rodzice i sprzedają iż i dzieci, a nawet i do szkoły przyniosła polskie dzieci butelki z trucizną i popijają z koleżkami.

Niedawno pijany rodak spadł z rusztowania i zabił się, osierocając dwoje dzieci. Księżycówi, którzy spowodowali jego śmierć, kupił, jak stwierdzono, u dobrego katolika-rodaka. Pieniądz za to trzecie pojście może na malowanie kościoła i wszystko będzie dobre.

I jak tu mówić o nauce i o oświeceniu.

INDIAN ORCHARD, MASS.

W Indian Orchard istnieje już od paru lat, zorganizowany Klub Polsko-Amerykański, do którego należy kilkadziesiąt członków, w tym wielu Polaków, którzy mieszkają w Indian Orchard. Wiele dobrych rzeczy, w tym w tym klubie, jak również nadzór przez policję jazdy samochodowej, czyszczenia ulic w każdy tydzień i wiele innych korzystnych rzeczy dla mieszkańców polskiej dzielnicy. Wszystko to robi Klub Polsko-Amerykański. Na biegiem posiedzeniu tegoż klubu postanowiono skupić wszystkie obywateli do wspólnej pracy dla własnego dobra. Wice bywałemu prozowi są ci, którzy jeszcze nie wstąpili do klubu, aby się zapisać na członków. Wstęp wraz z podatkiem kosztuje jednego dolara na cały rok.

Równocześnie klub przyjmuje na członków tych, którzy posiadają pierwsze nagrody obywateli, pomagając otrzymać pełne obywatelstwo (drugie papiery). Posiedzenia Klubu Polsko-Amerykańskiego odbywają się raz na miesiąc regularnie w pierwszą niedzielę miesiąca, na sali T. Kociuszki, przy Rapalus ulicy.

K. MALYSZ, Sekretarz.

Potrzeba Wam Fundamentu!

— Fundamentu na przyszłość, trwałego i niewzruszonego!

Nie zbudujecie go z nadziei lub szalonych snów, lecz z cementu.

PIENIĘDZY i wysiłku.

Kamień po kamieniu wzniesie mur waszych oszczędności, z których powstanie kiedyś wielki gmach —

WASZEJ PRZYSZŁOŚCI.

Kogośkolwiek się zapytacie, każdy Wam powie, że nikt nigdy jeszcze nie zdobył powodzenia bez oszczędzania. Jeżeli wątpicie, zobaczcie w jaki sposób zaczęli inni, i oszczędzajcie — albowiem W OŚCZĘDZANIU LEŻY

WASZA PRZYSZŁOŚĆ.

Nie ślepe szczęście — lecz sposobność przychodzi do tych, którzy potrafią ją schwycić i z niej skorzystać.

Dolary Wasze mają wartość — lecz musicie mieć je pod ręką, gdy są Wam potrzebne, przymtem w dostatecznej ilości. Zapamiętajcie więc te słowa, które trwać będą wiecznie dla tych co WIEDZA, ROZUMIEJĄ I OŚCZĘDZAJĄ.

THE BOWERY SAVINGS BANK

110 East 42nd Street (naprzeciwko stacji Grand Central)
i 128 BOWERY, NEW YORK

Z BROOKLYNA

Żądają tunelu pod rzeczką Newtown

Obywatiele zamieszkali w Greenpoint, oświadczają, że wszelkie swe siły wyczerpują w kierunku otrzymania sankcji od władz miejskich podbudowania tunelu pod rzeczką Newtown, dzielącą Long Island City od dzielnicy Greenpoint.

Projekt ten jest doskonały, albowiem zapobiegne wypadkom, powodowanym przez natłok, będące rzeczywistym błogosławieństwem dla obu dzielnic.

Policja szuka cyganów

Policjanci stacji Flushing, przy traszając swój dystrykt, w poszukiwaniu za para cygańskich kobiet oraz cyganem, przeciwko któremu wniósł skargę A. Pritchard, kolektor kompanji gazowej.

Odpowiada że gdy kroczył ulicą w pobliżu szpitala Flushing, zajechał samochodem, przystanął na kilka kroków przed jego osobą i bez ceremonij jakichkolwiek wyskoczył z samochodu cyganie, uderzając go mocno, uderzając go mocno, uderzając go mocno.

Stracił \$25.

Znęcali się nad końmi

Przed sędzią Harry Howard Dale, stanęło wczoraj dwóch właścicieli koni, którzy oskarżeni o niedługożycie swoje konie, oskarżeni o niedługożycie swoje konie, oskarżeni o niedługożycie swoje konie.

Piąty Zjazd Śpiewaków

Wkrótce, bo w dniach 2-go i 3-go września br. odbędzie się zjazd zjazdu Zjazd Śpiewaków w Wschodzie, na który przybędą chóry z różnych zakątków Ameryki, aby dokazać jakie siły i piękno ma nasza polska pieśń. W dniu 2-go września odbędzie się koncert i bal, którego początek naznaczono na godzinę 6-tą wieczór, zaś w dniu 3-go września koncert o godzinie 8-tu wieczór, w którym udział wezmą wszystkie chóry. Wpółzawodniczo będzie ogromne, gdyż Zarząd Zjednoczenia przygotował kilka drogotnych nagród, które są przeznaczone dla najlepszych chórów.

Koncert i bal, jako też i koncert i bal odbędzie się w pięknie urządzonej i obszernej sali La-

BACZNOŚĆ MASPETH I OKOLICA!

OBCHÓD 9-EJ ROCZNICY SIERPNIOWEJ

urządza Komitet Imienia Józefa Piłsudskiego w sobotę, dnia 18-go sierpnia, 1923 w Domu Narodowym. Przemawiać będzie ob. W. Bojan-Błażewski, redaktor „Nowego Świata” i ob. A. Ryskieci z Bayonne, N. J.

Pieśni narodowe wykona działawa szkoły Marii Kopnickiej w Greenpoint-Brooklyn.

Początek o godz. 7ej wieczorem.

WSTĘP WOLNY!

Komitet.

bor L'aveum przy Willoughby i Myrtle Ave's.

To też każdy, kto kocha pieśń ojczystą i pragnie jej rozwoju winien zawczasu zapoznać się z bilety na 2-go i 3-go września br., które są do sprzedania u ośmiu uproszonych lub w Zarządzie Zjednoczenia Śpiewaków.

Kaslad W. Trzpietczyński.

Wstrzymanie ruchu tramwajowego

Wszystkie tramwaje na linii „Brooklyn Bridge” zostały zatrzymane w dniu wczorajszym na przeciąg godzin, gdy tramwaj linii Flushing zeskoczył z szyn w pobliżu mostu.

Około 30 osób znajdowało się w tramwaju w chwili wypadku, lecz żadna nie doznała obrażeń.

Wzowano oddziały robotnicze, które wzięły się energicznie do pracy. Ponieważ wypadek ten miał miejsce o godz. 9-30 rano, wielu mieszkańców Brooklynu i okolicy społoniło się do swych zajęć.

Realności idą w górę!

KTO KUPI DOM TERAZ — ZROBI BARDOZO MĄDRZE!

Mamy na liście domy o różnej cenie, we wszystkich dzielnicach Brooklynu

Nasz własny adwokat sprawdził prawo własności (property search), uakutecznił kontrakt kupna i sprzedazy.

Pożyczka Pieniędzy na HYPOTEKĘ

ASEKURACJE

WSZELKIEGO RODZAJU.

Eugene E. Kovach

206 Driggs Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. Błog 8711.

DR. S. REINHARD

CHOROBY OCZU, USZU I GARDŁA

— 113 Street, Brooklyn, N. Y.

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

ODBIERAJE — JAZDĘ OD 10 RANO, OD 6-8

Wiadomości z New Jersey

HARRISON

Po obchodzie sierpniowym

Stosownie do ogłoszenia w „Nowym Świecie”, obył się w niedzielę Obchód Sierpniowy, starami Komitetu Z. Tow. Pol. w liczbie jedenastu. Obchód zgaził ob. Br. Domański i powołał na przewodniczącego ob. A. Rudnickiego, ten zaś zaaprobił ob. Lipińskiego na sekretarza. Pierwszą mowę wygłosił ob. St. Wilk z Newarku. Deklamację wykonał weteran armii polskiej, ob. Wójcicki. Drugą mowę wygłosił ob. Rysiecki z Bayonne. Na wzywaniu młwó uczono poległych wojowników polskich przez powstańców. Powstaniem uczono również pamiątkę zmarłego prezidenta Hardinga.

W wszystkich piersi zagraliśmy ob. Józef Pilsudski niech żyje! Przed zakończeniem obchodu poruszone bardzo przykra sprawa mająca łączność z obchodem. Od paru lat rządzi tujejszą parafią polską, niejaki ks. Szpilman, który uważa całą tujejszą parafię za stado baranów, których on ma prawo podtykać tyłem ręką, le mu się podoba i gnad i pędzi jednych do kościoła, drugich do piekła, a innych znów do aresztu. Zapowiedział on również, że kto nie będzie w przyszłości należał do jego parafii, to będzie wypędzony z Harrison. Ponieważ wykonanie tego ostatniego zamiaru może wywołać nie bardzo miłe komplikacje, wobec tego radzimy przemocnie i gorliwie szkodę bożemu, by wszystkich, którzy nie chcą płacić pogotwio do kościoła szkatuły, nakazać wziąć na tortury: łamanie kołem, wbijanie na pal i kąpienia w roztopione moko. Spodziewamy się, że tak ukarani „wyrodkowie”, w skruszą ducha, powolnie, bez protestu nadstawia karku, by im nakłono obroty faryzeuszostwa.

WASHINGTON MUSIC STORE
Pierwszorzędni Instruktorzy-Artyści
BALABANOWSKI
Konservatorzy gry na skrzypcach,
Mundolinie i
Przyjmujemy zamówienia na występy koncertowe.
267 Springfield Ave.,
Newark, N. J.

W Kanadzie powstają nowe osady i miasta. Powstają nowe osady polskie na urzędnych gruntach, przeznaczonych na ten cel przez Rząd Kanadyjski. Rozległe obszary czekają na właścicieli-rolników. Chcesz być właścicielem 100-akrowej farmy lub masz krewnych w Polsce, którzyby przy twojej pomocy mogli zapewnić sobie dobrobyt na całe życie, to pamiętaj, że:

NAJWIĘKSZA KANADYJSKA KOMPANIA KOLEJOWA
(Canadian National Railways)
która wspólnie z rządem kanadyjskim przeprowadza osadnictwo w Kanadzie, otwiera w Newarku, N. J.
GŁÓWNE BIURO INFORMACYJNE
CANADIAN NATIONAL RAILWAYS
Industrial & Resources Department
120 Jackson St. (róg Ferry St.) Newark, N. J.

Do wszelkich informacji pisać lub zgłaszać się na powyższy adres. Biuro otwarte każdego dnia (w tym dniu) w godzinach 9 rano do godziny 9 wieczór. Polacy urzędy udzielić ci wszelkich wyjaśnień bezpłatnie w twoim języku.

Baczność PASSAIC!
W SOBOTĘ, DNIA 18-SIERPNIA 1923, O GODZINIE 8-EJ WIECZÓR
w sali ob. Tomczyka i Magdzińska, Passaic, N.J.
OBRAZY FILMOWE
1. Inauguracja Prezydenta Rzeczypospolitej Stanisława Wojciechowskiego w Warszawie.
2. Premiera Włosa.
3. Potępiecie i Sanatorium prawicowych i lewicowych partii.
4. Józef Pilsudski jako generał Księstwa Ruskiego w Białym.
5. Józef Pilsudski jako generał Księstwa Ruskiego w Białym.
6. Józef Pilsudski jako generał Księstwa Ruskiego w Białym.
7. Józef Pilsudski jako generał Księstwa Ruskiego w Białym.
8. Józef Pilsudski jako generał Księstwa Ruskiego w Białym.
9. Józef Pilsudski jako generał Księstwa Ruskiego w Białym.
10. Józef Pilsudski jako generał Księstwa Ruskiego w Białym.

BACZNOŚĆ NEWARK I OKOLICA!

Polski Klub Oświatowy Złoczonych Towarzystw

UROCZYSTY OBCHÓD SIERPNIOWY

ku uczczeniu chwili historycznej dnia 6-go sierpnia 1914; rozpoczęcia walki o wyzwolenie nam Drogie Ojczyzny

Polski

w sobotę, dnia 18-go sierpnia, o godz. 8ej wiecz.

w sali Polskiego Klubu Oświatowego,

255 Court St., Newark, N. J.

Przemawiać będą: ob. B. D. Kulakowski, który przed kilkunastu dniami poroż z Polaki, i inni mówcy.

Do uroczajności obchodu będą: śpiewy, deklamacje oraz odegrane utwory na skrzypcach i fortepianie.

WSTĘP WOLNY!

Komitet.

Kto wie, może to się uda? Spróbować nie zawadzi!

Tymczasem o tem co już było.

Ob. Wł. Kisieliński, Fr. Mleczko zostali wyznaczeni przez komitet obchodowy, składający się z przedstawicieli jednastu towarzystw do rozdania rozstrzygnięć.

Przechodząc przez Harrison Ave. około godz. 11:30 rano, zostali aresztowani przez posterunkowego, który ich zaprowadził do wspomnianego ks. Szpilmana, by się dowiedzieć, co z nimi ma zrobić. Ks. Szpilman kazał zaprowadzić ich do więzienia, a on tam potem przyjdzie. Obu obywateli zamknęto. Po paru godzinach zjawili się na polu ich kochani pastery i oświadczyli, że to są radykalni, socjaliści, którzy odciągają mł. parafian od kościoła i dlatego należy ich trzymać koniecznie w więzieniu aż do sprawy. Wiadomość o „pięknym” czynie wielebnego rozszedła się lotem błyskawicy i oburzeni polscy i obywateli tego kraju wybrali komitet z 3-ch, którzy udali się natychmiast na policję, złożyli żądania kauce za aresztowanych poczem tych ostatnich wypuszczono na wolność. W poniedziałek o godzinie 10 rano, w miejscowym sądzie policyjnym stawili się kochani pastery i zarzuty powtórzyli. Bez przesłuchania i jakiegokolwiek świadków (oskarżenia nie wzięli do uwagi), skazano oskarżonych na zapłacenie kary po 10 dolarów każdy. Komitet nałożony karę zapłacił, a obecnie zamierzają wnieść te sprawy do wyższych sądów, by samowoli kary wyśmalić. Nadmieniam wypada, że mimo wszczętej przez niego awantury i wykorzystania z ambony, obchód odbył się w sposób uczciwy i ku zadowoleniu wszystkich.

Próżno brzość oczekują, próżno się pienią i zbieżajad niemawiać tam; gdzie jedność i zgoda i miłość winien głosić.

Ob. F. Stępiński został właścicielem sklepu pauperskiego.

Ob. J. Łakowski i Wł. Biega, którzy z nich zostali wybrani, zależy od poparcia miejscowej Polonii.

Organista tujejszy ob. Rosłowski martwi się, że musi zapłacić za obiad w Berlinie z miliony marek. Ciekawe, gdzie ludzie nie są to pieniądze? Chyba nie w kieszeniach?

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

Ob. Terentowicz, który sprzedał swój sklep pracuje obecnie w White Eagle Grocery Co., przyjmując zamówienia na towary konioidalne.

WYCIECZKĘ OKRETEM

urządza

KOMITET KOŚCIUSZKOWSKI

w niedzielę, dnia 19-go sierpnia, 1923 roku

Wyjazd rano o godz. 8:30 do West Point, powrót wieczorem. Cena biletów dla dorosłych \$1.50, dla dzieci poniżej lat 10 — 75 centów.

Muzyka, tańce, program artystyczny.

Złożenie wieńca i pomnika Kościuszkowi.

Bilety są do nabycia w restauracji Domu Narodowego i u członków Komitetu.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

MIEJSCE WYJAZDU: — Statek wyjedzie punktualnie o godzinie 8 i pół z przystani No. 24, która znajduje się na końcu Franklin Street, w Nowym Yorku. (Down town).

DOJAZD: — Do miejsc wyjazdu dojeżdżać można z 9-tych miasta subway'em 7-iej Avenue, lub elevator'em 6-iej albo 9-iej Avenue, do stacji „Franklin Street”. — Z dolu miasta i East Side, naprzekład z 7-iej ulicy dojeżdżać można elevator'em 2-iej lub 3-iej Avenue do South Ferry, a następnie przesiąść się na elevator 6 lub 9 Avenue i wysiąść na stacji „Franklin Street”.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Kupując bilety wcześniej, bo miejsc napewno zabraknie.

Praca dla Mężczyzn

(Help wanted Male)

ROBOTNIKOWA poszukuje, ogłoszenia: — Superintendent of Woodman Company, 333 Third St. & Webster Ave., New York City. (17n-m)

Interesy do Sprzedania (Business Opportunities)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)

GROBNIENIA i delikateson do sprzedania w polskiej dzielnicy; dozwolony interes. 201 Avenue C, pomiędzy 15 a 16 Street. (12n)

CANDY store do sprzedania, 335 Oakland St., Brooklyn. (12n)